WIADOMOŚCI KRAJOZNAWCZE I TURYSTYCZNE

B I U L E T Y N INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO

Członkowie P. T. K. otrzymują biuletyn bezpłatnie, korzystają ze zniżek na kolejach i w schroniskach!

Rok IV. Warszawa, luty 1933 № 2 (25)

Z CZYNNOŚCI I POSIEDZEŃ RADY GŁÓWNEJ P. T. K.

Komitet Wykonawczy Rady Gł. P. T. K. odbył posiedzenie w dn. 10.I.33 pod przewodnictwem P. Prezesa Wł. Raczkiewicza. Skarbnik, P. Wł. Gruszczyński, przedstawił tymczasowe zestawienie dochodów i wydatków Rady za rok 1932. Wynosi ono w dochodach: zł. 59.895,32 w rozchodach: zł. 57.196,11. Z poważniejszych zadłużeń Rady wykazuje „Ziemia" należności niespłaconych na 1.I.1933 zł. 5973, gdy na 1.I.1932 było: zł. 6.914, w jednym jednak i drugim wypadku nie były brane pod uwagę zaległości za honorarja autorskie. Wpływy z Oddziałów na rzecz Centrali wzrosły dzięki zastosowaniu rygorów. Postanowiono sporządzić na posiedzenie najbliższe Komitetu Wykonawczego i Rady Głównej zestawienie majątku całego Towarzystwa oraz dochodów i rozchodów wszystkich Oddziałów wraz z Radą Główną za r. 1931 a następnie za r. 1932. Redaktor „Ziemi" p. Prezes Al. Janowski przedstawił sytuację finansową „Ziemi" od chwili objęcia przezeń redakcji i poinformował o zamierzeniach na r. 1933. Do druku został oddany rękopis bibljografji „Ziemi" na lata 1910—1932 włącznie, opracowany przez p. St. Łozę. Na wydawnictwo powyższe otrzymano specjalny zasiłek. Stwierdzono poważną sumę zaległości za prenumeratę „Ziemi" w r. 1932 w wysokości 4032 zł. Wobec tego, że zaległości za prenumeratę „Ziemi" w r. 1931 sprowadzone zostały do sumy 565 zł., postanowiono wzmocnić egzekutywę za nieopłaconą prenumeratę w r. 1932.

W sprawach połączeniowych i nowegu statutu Towarzystwa postanowiono: 1) gwarantować dorobek pracy drugiego już pokolenia w P. T. K., nieskazitelność i dobrą sławę jego imienia, 2) utrzymać społeczny charakter Towarzystwa wraz z jego dorobkiem ideowym, 3) nie naruszyć w niczem majątku P. T. K., 4) mieć na uwadze rolę krajoznawstwa jako czynnika podstawowego w wychowaniu obywatelsko-państwowem młodzieży i we wszelkich formach pracy społecznej. Jednocześnie prezydjum P. T. K. podejmie kroki w Ministerstwach W. R. i O. P. oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie uzgodnienia statutu P. T. K. z nowem prawem o stowarzyszeniach i po definitywnym wyniku obrad Komisji Porozumiewawczej przygotuje projekt nowego statutu na posiedzenie najbliższe Rady Głównej, a następnie na Zjazd Delegatów. Wobec tego rozplanowano terminy posiedzeń: w lutym odbędzie się Komitet Wykonawczy, w początkach marca, Rada Główna, Zjazd Delagatów w Warszawie 7 maja b. r. Ostateczne ustalenie terminu Zjazdu Delegatów zadecyduje Rada Główna. Zjazd Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej P. T. K. odbędzie się w czerwcu w Bydgoszczy.

Przyjęto do wiadomości przedstawiony Związkowi Towarzystw Turystycznych i Ministerstwu Komunikacji program inwestycyjny P. T. K. w zakresie turystyki, jak i poczynione starania, zapewniające pomoc budującym się domom w Sandomierzu i Toruniu. Ustalono następujący podział czynności (przydział referatów) w Komisji Turystycznej: 1) schroniska (domy wycieczkowe) P. T. K., 2) literatura przewodnikowa i szkolenie przewodników, 3) marszruty wycieczkowe po Polsce (piesze, kolejowe, autobusowe, samochodowe, lotnicze, motocyklowe, rowerowe, wodne, narciarskie i kombinowane), 4) znakowanie szlaków turystycznych. 5) propaganda turystyczna: a) uprzywilejowania turystyczne (zniżki dla członków), c) konwencje turystyczne, c) mapy turystyczne na dworcach kolejowych, przystankach i t. p., d) propaganda prasowa i wydawnicza, e) konkursy turystyczne, 6) poradnie i biura turystyczne, 7) sprawy Sekcji Turystyki Wodnej, 8) sprawy Sekcji Turystyki Narciarskiej, 9) sprawy Związku Polsk. Tow. Turystycznych.

Przyjęto następujący podział czynności (referaty) w Sekcji Propagandy i Ochrony Swojszczyzny: 1) ochrona przyrody, 2) ochrona zabytków kultury, 3) propaganda rodzimego obyczaju: a) tablice i pomniki, b) widowiska regjonalne, obyczaj i strój, c) pieśniarstwo, 4) propaganda ogólna: a) odczyty, b) konkursy i wystawy, 5) wydawnictwa naukowe, popularne i propandowe, 6) zbiory krajoznawcze (fotografje, przezrocza, filmy).

W zakresie Komisji Muzealnej pozostawać będzie również sprawa ochrony przyrody i zabytków kultury, nadto praca badawcza i współpraca naukowa oraz sprawy bibljotek P. T. K.

W związku ze zmianą statutu wypadnie przeorganizować Komisję Kół krajoznawczych Młodz. Szk. Rady Gł. na Sekcję; w obrębie wszystkich Komisyj i Sekcyj przeprowadzić należy zasadę podziału czynności, wzmocnienia współpracy i powiększenia składu w drodze kooptacji.

W sprawach Muzeum Kujawskiego interwenjował P. Prezes Wł. Raczkiewicz u P. Ministra Spraw Wewnętrznych. Zatwierdzono plan zużytkowania subwencyj, udzielonych muzeom P. T. K. przez Fundusz Kultury Narodowej.

W związku z ofiarowanym placem przez st. m. Warszawę P. T. K.-mu podczas uroczystości jubileuszowych postanowiono wszcząć akcję w kierunku realizacji stopniowej powstania własnej siedziby w stolicy.

Postanowiono zwrócić się do Oddziałów o dokładne wskazanie w jakim zakresie współpracują przy wydaniu „Przewodnika po Polsce" w serji „Guide bleu" firmy Hachette'a w Paryżu.

Zatwierdzono powstanie nowych Oddziałów w Bielsku Podlaskim i Lesznie Wielkopolskiem.

Stan organizacyjny P. T K. na 15.I.33 wynosi 66 Oddziałów i 5655 członków. W ciągu trzech ostatnich miesięcy: od 15.X.32 — 15.I.33 przybyło dwa Oddziały i 295 członków. (Nie obejmuje liczby członków Oddz. 66: Leszno Wkp.).

Sekcja Turystyki Narciarskiej P. T. K. została przeniesiona do Krakowa (ul. Grodzka 64). Zarząd stanowią: p. inż. Józef Cyrankiewicz, przewodniczący oraz czł. Zarządu, pp. dr. Karol Bocheński i Władysław Medwecki.

Związek Polskich Towarzystw Turystycznych przesłał Radzie Gł. następujący komunikat, który podajemy do wiadomości Zarządom Oddziałów P. T. K.: „Często bardzo towarzystwa, należące do Związku, i ich oddziały występują z wnioskami o zaliczenie różnych miejscowości do liczby stacyj kolejowych objętych indywidualnemi zniżkami turystycznemi pomimo, iż miejscowości te nie mają większego znaczenia pod względem turystycznym. W celu uniknięcia na przyszłość niepotrzebnej korespondencji wyjaśniamy, że Ministerstwo Komunikacji zasadniczo nie godzi się na rozszerzenie ulg kolejowych na zbyt dużą ilość stacyj, uważając, że zniżki mogą być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach. Dalej Ministerstwo jest przeciwne zaliczaniu większych miast i ośrodków przemysłowych do stacyj dojazdowych w celu uniknięcia nadużywania legitymacyj turystycznych w wypadkach, nie mających nic wspólnego z turystyką, natomiast do stacji wyjazdowych zalicza tylko miejscowości o dużych skupieniach ludności. Do stacyj zaś dojazdowych godzi się za zaliczenie tylko tych stacyj, które mają znaczenie turystyczne (nie uzdrowiskowe) dla całego państwa, nie zaś tylko lokalne".

Z ŻYCIA OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW P. T. K.

Bielsk Podlaski, woj. Białostockie. W dn. 28 XII. 32 odbyło się w sali Rady Miejskiej zebranie organizacyjne nowego Oddziału P. T. K., pod przewodnictwem burmistrza, p. inż. Wład. Żarniewicza. Do Oddziału zapisało się na członków P. T. K. — 25 osób. Zarząd Oddziału ukonstytuował się następująco: prezes p. inż. Władysław Żarniewicz: wiceprezes p. Józef Bielicki, skarbnik p. Janina Aleksandrowska, sekretarz, p. Antoni Ptasznikow.

Adres Oddziału: p. Antoni Ptasznikow, Bielsk Podlaski, woj. Białostockie, Wydział Powiatowy. Nowemu naszemu Oddziałowi Rada Główna życzy powodzenia w pracy.

Kartuzy. W dn. 14.XII.32 odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału. Zarząd pracuje w dwóch sekcjach: I. krajoznawcza pod kierunkiem p. insp. Janowskiego zajmuje się: a) organizacją muzeum regjonalnego, b) zbieraniem legend, pieśni i obyczajów kaszubskich, II. propagandowo-tyrystyczna prowadzona przez p. inż. Mościckiego przygotowuje: a) teren narciarski w Babimdole, b) szeroką propagandę Szwajcarji Kaszubskiej. Koło Propagandy i Ochrony Swojszczyzny zajmuje się pod kierunkiem p. dra Niklasa sprawami miasta Kartuz: a) doprowadzeniem do właściwego stanu niektórych ulic, b) doprowadzeniem do porządku płotu i postawieniem kilku ławek w parku przed pocztą, c) postawieniem ławek na miejscach najbardziej uczęszczanych.

Zarząd przygotowuje artykuł propagandowy o P. T. K. do prasy miejscowej i akcję odczytową. Do dnia 10.I.33. poszczególne Sekcje opracowały plan pracy.

Zarząd Oddziału: p. dr Majkowski, prezes; pp. insp. Janowski i inż. Mościcki viceprezesi; skarbnik p. Cylkowski, sekretarz p. Sokulski, członkowie: pp. Borzestowski i dr. Niklas.

Kraków. Oddział Krakowski otworzył na sezon bieżący schronisko w Zwardoniu, które mieści się w willi „Zwardonianka", oddalonej o 5 min. od stacji kolejowej w pobliżu skoczni narciarskiej. Schronisko posiada 8 pokoi sypialnych o 36 łóżkach, pokój jadalny, kuchnię i t. d. Szczególnie nadaje się na pomieszczenie kursów narciarskich, które otrzymują specjalne zniżki. Otwarte i zagospodarowane przez cały rok. Zwardoń, leżący w powiecie żywieckim, na wysokości ok. 700 m. ma wspaniałe tereny narciarskie tuż koło schroniska, a leżące obok szczyty Rachowca, Wielkiej Raczy i t. d. dają możność odbywania licznych wycieczek. Ceny noclegów z pościelą: dla członków P. T. K. zł. 1.50, dla niecżłonków zł. 2.50. Całodzienne utrzymanie (3 razy) zł. 3.—. Dla większych wycieczek ceny odpowiednio zniżone. Adres: Zarząd Schroniska P. T. K. w Zwardoniu, willa „Zwardonianka".

Leszno. W styczniu r. b. powstał nowy Oddział P. T. K. w Lesznie (woj. Poznańskie). W skład zarządu Oddziału Leszczyńskiego P. T. K. weszli pp.: dr Bronisław Świderski, prezes; dr Wowczak, vicepreze; dr Jórga, skarbnik; Chmarzanka, sekretarka; prof. Sylwester Machnikowski, redaktor organu Oddziału „Ziemia Leszczyńska", jako ławnicy; pp. Insp. Tyczewski, Cioromski, dziekan Steimnetz, dr Polewski, Rosochowicz.

Nowemu naszemu Oddziałowi najlepszego powodzenia w pracy!

Lwów. Na ostatniem posiedzeniu Oddziału prof. A. Kosiba wygłosił odczyt p. t.: „Organizacje turystyczne w Skandynawji".

Łódź. Dnia 27.XII wycieczka Oddziału zwiedziła miejscową rozgłośnię Polskiego Radja.

W Trzy Króle odbył się konkurs na strój ludowy dzieci, połączony z drzewkiem (choinką), ubranem na sposób staropolski przy osobistym udziale historyka sztuki p. J. Malika. Wyniki krajoznawcze tego przedsięwzięcia, jak na fabryczną Łódź o nikłej tradycji i słabem przywiązaniu do swojszczyzny, były nadspodziewane. Do konkursu zgłosiło się 17-ro dzieci, w tej liczbie troje zamiejscowych: ośmioro ubranych po krakowsku, czworo po góralsku, jedna dziewczynka po kurpiowsku, jedna po łowicku i trzy w strojach z pod Kurowic i Czarnocina. Orzeczenie sądu konkursowego brzmi, jak następuje.

„I-szą nagrodę sąd przyznaje łowiczance: strój dosyć ściśle utrzymany w stylu, wstążki i obuwie nie w charakterze.

II-gą nagrodę przyznaje się góralczykowi (najstarszemu) za strój ściśle etnograficzny. Wartość jego taż sama, co łowiczanki, lecz osiągnięta mniejszym wysiłkiem; brak koniecznego dla całości stroju pasa.

Zaszczytne wyróżnienie przyznaje się trzem dziewczynkom z kółka krajozn. szkoły powsz. w Tuszynie za zachowanie własnych strojów regjonalnych, chociaż niezupełnie w komplecie, np. jedna choć z okolic Tuszyna, wystąpiła w staniczku o charakterze, zbliżonym do łowickiego.

II-gie wyróżnienie dla przedszkola Rodziny Policyjnej za chwalebne dążenie do utrzymania pierwiastków ludowych w strojach.

Strój pozostałych dzieci nie ma odpowiedniego dla etnografji polskiej charakteru w swych szczegółach".

Krakowiacy odtańczyli krakowiaka, troje górali — taniec góralski, nagrodzony góral wypowiedział „Sabałową bajkę", a dziewczynki ze szkoły w Tuszynie odśpiewały piosenkę regjonalną „Zasiałam se owiesek". Wszystkie produkcje stały na wysokim stosunkowo poziomie. „Kurjer Łódzki" umieścił w ilustrowanym dodatku niedzielnym dwa zdjęcia z konkursu i choinki.

Dn. 7.I odbyła się trzecia „herbatka". P. inż. A. Nalepiński wygłosił odczyt p. t. „Z krainy wielkich jezior (Narocz i jego okolice)", ilustrowany obrazami świetlnemi i fotografjami. Kolendy, śpiewane przez obecnych przy choince, wytworzyly nastrój szczerze polski, tak rzadki w Łodzi. Gry towarzyskie i polskie tańce dopełniły wieczoru. „Herbatka", jak zresztą każda, przysporzyła Oddziałowi członków.

Poznań. Oddział wznowił w bieżącym sezonie zimowym cykl wycieczek miejskich, mających na celu zwiedzenie zabytków architektury, objektów przemysłowych i zakładów użyteczności publicznej m. Poznania ze względu na olbrzymią frekwencję, jaką cieszyły się te wycieczki w sezonie zimowym 1931/32.

Pierwsza wycieczka odbyła się 4 grudnia i zwiedziła kościoły św. Rocha., św. Jana, św. Małgorzaty, św. Kazimierza, Klasztor Reformatorów i Zakład Głuchoniemych. Prowadził sekretarz Oddziału. Uczestników 51.

11 grudnia odbyła się wycieczka terenowa Łopuchowo-Biskupice pod kierownictwem P. Dr. T. Smoluchowskiego. Pieszo przebyto 22 km. Uczestników 6.

18 grudnia odbyła się druga wycieczka miejska pod kierunkiem sekretarza Oddziału. Wycieczka zwiedziła katedrę, kościół N. P, Marji i gmach b. Akademji Lubrańskiego. Uczestników 46.

Ogółem urządzono w grudniu 3 wycieczki z udziałem 103 osób.

Suma wycieczek Oddziału Poznańskiego w roku kalendarzowym 1932 wraz z wycieczkami przyjętemi wyraża się cyfrą 56. Miejskich wycieczek urządzono 16 z udziałem 1393 osób, zamiejscowych wycieczek urządzono 34 dla 749 uczestników, z tego 1 wycieczkę dwudniową do Inowrocławia i Bydgoszczy, 1 sześciodniową nad morze i 1 ośmiodniową na Wileńszczyznę, pieszo przebyto w wycieczkach zamiejscowych 445 km. Przyjezdnych wycieczek przyjęto 6 ze 163 uczestnikami.

W wykazie wycieczek z roku kalend. 1932 przez przeoczenie nie została wymieniona wycieczka studentów angielskich z Południowej Afryki w liczbie 50 osób, którą Oddział przyjął dnia 13 stycznia 32 r. Wobec tego suma wycieczek w roku kal. 1932 wynosi 57 — przyjęto 7 wycieczek z 213 uczestnikami.

Viceprezes Oddziału, prof. Jan Kilarski wygłosił następujące odczyty przez radjo w Poznaniu: 23.XII 32: „Boże narodzenie na wsi", 30.XII 32: „Na przełomie roku (przegląd pracy P. T. K.)", 6.I 33: „Puszcza Białowieska", 13.I 33: „Beskid Zachodni jako teren narciarski", 20.I 33: „Zamek Królewski w Warszawie". 27.I 33: „Babia Góra i Pilsko w śniegu".

Radom. Oddział opracował i wyznaczył trzy szlaki turystyczne po Puszczy Kozienieckiej: 1. Garbatka— Czarnolas — Sycyna, 2. Radom — Zwoleń — Czarnolas — Sycyna, 3. Bąkowiec — Sieciechów — Wysokie Koło. Nowy adres Oddziału: Radom, ul. Ks. Józefa Poniatowskiego Nr. 6 m. 3. Zarząd nosi się z zamiarem budowy własnej siedziby oraz potrzebnych na terenie schronisk.

W dn. 18.XII.32 odbyło się Walne Zgromadzenie Oddziału. Na zebraniu omówiono sprawy Muzeum Radomskiego P. T. K., które od r. 1930 mieści się w lokalu Państwowej Wytwórni Broni, przy ul. Ks. Józefa Poniatowskiego 6. Reperacja szaf, gablot i mebli muzealnych pochłonęła sumę 402 zł. 68 gr. Dyrekcja lasów Państwowych w Radomiu przekazała Muzeum P.T.K. w depozyt swe zbiory w postaci 4 szaf ze 162 okazami fauny Puszczy Kozienickiej. W ten sam sposób otrzymało Muzeum od Państw. Wytwórni Broni gablotę z kośćmi nosorożca. W dn. 7,III.1930. Zarząd Oddziału nabył od p. d-ra Borettiego zbiór starych monet polskich w ilości 448 szt. za 600 zł. Ostatnio Zarząd nabył skarb znaleziony we wsi Konary, składający się ze 113 sztuk monet srebrnych wagi 1 kg. za zł. 80. Zbiory numizmatyczne Muzeum P. T. K. ilustrują nasz stan monetarny od XIII w., czasy Kazimierza W., okres rozbiorów, zaborów, wojnę światową po dzień dzisiejszy (1200 sztuk). W ciągu lat dwóch uporządkowane zostały zbiory archeologiczne. Zarząd przystąpi do inwentaryzacji majątku muzealnego w czasie najbliższym. Walne Zebranie powołało do Zarządu pp.: inż. Ołdakowskiego (prezes), inż. Pinno (viceprezes), Janinę Sosnowską (sekretarz), na członków zaś, z pośród których Zarząd

obierze skarbnika, pp.: Arvay'a, Baziaka, Gumińskiego, Jarzyńską, Neumanna, Smrokowskiego i Sznurę. Obowiązki kustosza Muzeum pełni p. inż. Paszkowski. Do Komisji Rewizyjnej powołano pp.: inż. Berettiego, inż. Łukaszewicza i sędziego Suchańskiego.

Sochaczew. Oddział liczy 45 członków w 31 miejscowościach na terenie powiatu. Zarząd zajął się przedewszystkiem organizacją Kół Krajozn. Młodz. Szkolnej. B. pomyślnie rozwija się współpraca z Redakcją „Słownika Geograficznego P. P." Do 1.I.33 opracowano 5 gmin całkowicie, pozostałe 5 gmin będą prawdopodobnie do końca b. r. szkolnego zakończone. Przystąpiono do zorganizowania Koła Propagandy i Ochrony Swojszczyzny. W ub. sezonie czynne było również Koło Turystyki Wodnej. Koło zorganizowało trzy przystanie i zajęło się opracowywaniem szlaków wodnych; praca ta ukończona będzie w bież. sezonie, ogarniając trzy powiaty: gostyniński, łowicki i sochaczewski. W związku ze „Swiętem Morza" Oddział wszczął odpowiednią akcję propagandową i w związku z tem zorganizował wycieczkę (częściowo kajakami), w której wzięło udział 140 osób. Oddział zamierza stworyć nieduży rezerwat w Puszczy Kampinoskiej, na terenie zamczyska. Na ukończeniu znajduje się rejestracja głazów narzutowych, rozpoczęta zaś akcja w zakresie ochrony przyrody w szkołach, żywienia ptaków w zimie, ochrona szpaków w lecie i t. d. Oddział zajął się propagandą plakatową P. T. K. w Sochaczewie i okolicy — współdziała z Komitetem Chopinowskim zwłaszcza w zakresie organizacji wycieczek do Żelazowej Woli, która tworzy niejako filję Oddziału. Zorganizowane zostały wycieczki wodne: do Wyszogrodu, Płocka i Czerwińska. Pracę w Oddziale sprawuje przedewszystkiem P. Kazimierz Hugo-Bader.

KALENDARZYK KRAJOZNAWCZY.

ODCZYTY.

Oddział P. T. K. w Warszawie.

1. II.—Sztuka murzyńska, wygł. dr. Al. Lauterbach.
8. II.—Ameryka południowa, wygł. dr. K. Warchałowski.
15. II.—Gostynin i ziemia Gostynińska, wygł. prezes Al. Janowski.
22. II.—Za kulisami Polskiego Radjo, wygł. dr. M. Stępowski.
1.III.—Szlakiem propagandy sowieckiej. (Wrażenia z podróży po Sowietach), wygł. dr. Wł. Antoniewicz.

Odczyty ilustrowane obrazami świetlnemi.

ODCZYTY PRZEZ RADJO.

Oddział P. T. K. w Poznaniu.

Wiceprezes Poznańskiego Oddziału P. T. K. prof. Jan Kilarski, wygłosi następujące odczyty przez radjo:

3. II.—Brasław i jego okolice.
10. II.—Książka Morcinka o Śląsku.
17. II.—Wisła-uzdrowisko zimą.
24. II.—Zamek w Kórniku.
3.III.—Dzień w Grodnie.
10.III.—Zabytki Chełmna.
17.III.—Curiosa w wiadomościach o Polsce w wieku XVII i XVIII.
24.III.—Zagadnienia metody wycieczek krajoznawczych (dla nauczycielstwa).

WYCIECZKI.

Oddział P. T. K. w Warszawie.

2. II.—Gmach Dyrekcji Kolejowej na Pradze, prow. p. A Luboiński. Koszt: dla członków—25 gr. dla gości —50 gr.
2—5.II.—Czterodniowa wycieczka na nartach w Gorce i Beskid Sądecki, prow. p. J. Bobińska.
5. II.—Instytut Radowy im. Curie-Skłodowskiej, prow. p. H. Marcoin. Koszt: dla członków—25 gr. dla gości —50 gr.
12. II.—Instytut Propagandy Sztuki, prow. p. Z. Drzewiczewska. Koszt: dla członków—50 gr. dla gości —75 gr.
12.II.—Puszcza Kampinoska, prow. p. Zborowska. Koszt: dla członków zł. 1.85 dla gości zł. 2.05
19. II.—Tow. Zachęty Sztuk Pięknych, prow. p. G. Zborowska. Koszt: dla członków—25 gr. dla gości —50 gr.
26. II.—Praga i Olszynka Grochowska, prow. p. M. Zakrzewski. Koszt: dla członków—70 gr. dla gości —95 gr.
5.III.—Pałac Raczyńskich (ob. gmach Min. Sprawiedliwości), prow. p. H. Marcoin. Koszt dla członków—25 gr. dla gości —50 gr.
12.III.—Cieplarnia Miejska na Rakowcu, prow. p. G. Zborowska. Koszt: dla członków—25 gr. dla gości —50 gr.
18.III.—Drapacz Chmur na pl. Napoleona, prow. p. A. Luboiński. Koszt: dla członków—25 gr. dla gości —50 gr.

Oddział P. T. K. w Poznaniu.

2—7.II.—Białowieża—Białystok—Warszawa, prowadzi p. Fr. Jaśkowiak.
12.II.—Wycieczka zamiejscowa (terenowa), prow. dr. T. Smoluchowski. (Szczegóły podane będą później).
19.II.—Ratusz. Kościół Farny. Zbiórka przed piwnicą ratuszową o g. 11-ej, prow. p. Fr Jaśkowiak.
26.II.—Straż Pożarna. Kościół księży Salezjanów. Kościół Franciszkański. Góra Przemysława. Zbiórka przed gmachem Straży Pożarnej przy ulicy Masztalarskiej o godz. 11-ej, prow. p. Fr. Jaśkowiak.
31.III.—Wycieczka do Gniezna.

ŻYCIE TOWARZYSKIE ODDZ. WARSZAWSKIEGO.

W każdy poniedziałek od g. 8 do 12-ej odbywają się Zebrania towarzyskie.

12.II odbędzie się całodzienna wycieczka towarzyska (z nartami i saneczkami) na Wydmę Łuże.
18.II.—Całonocny bal kostjumowo-maskowy. Początek o godz. 10-ej wiecz.
28.II.—Zebranie towarzyskie pod nazwą „Pożegnanie karnawału". Początek o godz. 8 wiecz.

8.III.—Walne Zgromadzenie Oddziału Warszawskiego P. T. K. (Porządek dzienny będzie podany w następnym biuletynie).

Redakcja i Administracja w Warszawie, ul. Karowa 31, tel. 642-50.

Redaktor odpow.: **Aleksander Patkowski.** Wydawca: **Polskie Tow. Krajoznawcze.**

Druk. Jan Świętoński i S-ka, Warszawa, Kopernika 34. Telefon 407-50.